

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/20234– 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Przekładoznawcza analiza tekstu
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Neofilologii, Katedra Germanistyki
Kierunek studiów	filologia germańska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, obowiązkowy
Język wykładowy	niemiecki
Koordinator	dr Zygmunt Tęcza
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3		15							1
4		15							1
Suma		30							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną po 3 i 4 semestrze.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka niemieckiego spełniająca wymogi przewidziane na zakończenie 2 semestru studiów. Wybór specjalności translatorskiej. Zaliczony wykład z przedmiotu *translatoryka*.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Kształtowanie świadomości oraz rozumienia złożoności i wielowymiarowości tekstu jako uniwersalnej jednostki komunikacji językowej.
C ₂	Kształtowanie świadomości roli i znaczenia przekładoznawczej analizy tekstu w procesie przekładu.
C ₃	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności kompleksowej przekładoznawczej analizy tekstu z uwzględnieniem jego parametrów zewnętrznych i wewnętrznych oraz segmentacji tekstu wyjściowego.
C ₄	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności identyfikacji w tekście potencjalnych problemów translatorskich.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student dostrzega i rozumie zjawisko złożoności i wielowymiarowości tekstu jako uniwersalnej jednostki komunikacji językowej,	K_Wo2 K_Wo3 K_Wo4 K_Wo5
EK_02	ma świadomość roli i znaczenia przekładoznawczej analizy tekstu w procesie przekładu,	K_Wo4 K_Wo6
EK_03	posiada umiejętność przeprowadzenia kompleksowej przekładoznawczej analizy tekstu z uwzględnieniem jego parametrów zewnętrznych i wewnętrznych oraz segmentacji tekstu wyjściowego,	K_Wo4 K_Wo5 K_U01 K_U02 K_U03 K_U10 K_U11
EK_04	posiada umiejętność przeprowadzenia kompleksowej krytycznej analizy porównawczej tekstu wyjściowego i docelowego z uwzględnieniem parametrów zewnętrznych i wewnętrznych tekstu oraz jego segmentacji,	K_Wo4 K_Wo5 K_U01 K_U02 K_U03 K_U10 K_U11
EK_05	potrafi identyfikować w tekście potencjalne problemy translatorskie o charakterze obiektywnym i subiektywnym,	K_Wo4 K_Wo5

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

		K_U01 K_U02
EK_o6	potrafi krytycznie ocenić pracę własną oraz innych członków zespołu,	K_K01 K_K05
EK_o7	rozumie potrzebę dalszego doskonalenia swoich kompetencji i umiejętności w zakresie przekładoznawczej analizy tekstu.	K_K01 K_K02 K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
semestr 3
Tekst jako kompleksowa jednostka komunikacji językowej. Ogólna typologia tekstów, przykłady poszczególnych typów w jęz. niemieckim i polskim.
Cele przekładoznawczej analizy tekstu. Analiza zorientowana na ekwiwalencję vs. analiza funkcjonalna.
Parametry zewnętrzne tekstu: autor / nadawca komunikatu; przeznaczenie tekstu / intencja nadawcy; odbiorca / grupa docelowa; medium i nośnik; miejsce i czas powstania wzgl. udostępnienia; metakontekst komunikacyjny.
Parametry wewnętrzne tekstu – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim; identyfikacja potencjalnych problemów natury obiektywnej i subiektywnej (część 1).
Parametry wewnętrzne tekstu: tematyka / przedmiot; treść i presupozycje; kolejność informacji; warstwa leksykalna; warstwa syntaktyczna; warstwa stylistyczna; składniki niewerbalne tekstu.
Parametry wewnętrzne tekstu – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim; identyfikacja potencjalnych problemów natury obiektywnej i subiektywnej (część 1).
Segmentacja tekstu wyjściowego: wyznaczanie jednostek tłumaczeniowych. Jednostki linearne vs. funkcjonalne.
Segmentacja tekstu wyjściowego – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim pod kątem postulowanych jednostek tłumaczeniowych; identyfikacja potencjalnych problemów (część 1).
semestr 4
Parametry zewnętrzne tekstu – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim; identyfikacja potencjalnych problemów natury obiektywnej i subiektywnej (część 2).
Parametry wewnętrzne tekstu – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim; identyfikacja potencjalnych problemów natury obiektywnej i subiektywnej (część 2).
Segmentacja tekstu wyjściowego – przykładowa analiza wybranych tekstów w jęz. niemieckim i polskim pod kątem postulowanych jednostek tłumaczeniowych; identyfikacja potencjalnych problemów (część 2).

Kompleksowa krytyczna analiza porównawcza tekstu wyjściowego w jęz. niemieckim i jego tłumaczenia na jęz. polski (wybrane typy tekstów).

Kompleksowa krytyczna analiza porównawcza tekstu wyjściowego w jęz. polskim i jego tłumaczenia na jęz. niemiecki (wybrane typy tekstów).

3.4 Metody dydaktyczne

Praca z tekstem: na forum grupy, w podgrupach oraz w trybie indywidualnym, w tym w ramach pracy domowej. Krytyczna dyskusja na forum grupy. Elementy wykładu wspierane prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Regularny i czynny udział w zajęciach; terminowa realizacja prac domowych. Min. 60% punktów na kolokwium zaliczeniowym. Skala ocen: 60% - 3,0; 70% - 3,5; 80% - 4,0; 90% - 4,5; 95% - 5,0.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	28
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Nord, Christiane: *Textanalyse: pragmatisch / funktional*. In: Snell-Hornby, Mary / Hönig, Hans G. / Kußmaul, Paul / Schmitt, Peter A. (Hrsg.): *Handbuch Translation*, S. 350-354. Tübingen 2015.

Nord, Christiane: *Textanalyse und Übersetzen: Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer Übersetzungsrelevanten Textanalyse*. Tübingen 2009.

plus wybór aktualnych tekstów niemieckich i polskich będących przedmiotem analizy, dokonany przez prowadzącego przed rozpoczęciem semestru

Literatura uzupełniająca:

Csehó, Tamás: *Übersetzungsrelevante Analyse und kritische Übersetzung eines deutschen Zeitungsartikels*. In: *Germanistische Studien VI* (2007), 63-80.

Doerr, Emmanuel: *Übersetzungsrelevante Analyse. Ein kurzer Überblick*. (Anhang zu Textgrammatik Deutsch. Unterrichtsmaterialien Deutsch B, Teil 4, Erweiterte Fassung). Barcelona 2019.

Koller, Werner / Henjum, Kjetil B.: *Einführung in die Übersetzungswissenschaft*. Tübingen 2020.

Lipiński, Krzysztof: *Vademecum tłumacza*. Kraków 2006.

Nycz, Krzysztof / Tęcza, Zygmunt: *Übersetzungskritik an Übersetzerleistungen: Analysen fehlerhafter Translate*. In: K.-D. Bauman / H. Kalverkämper (Hgg.): *Theorie und Praxis des Dolmetschens und Übersetzens in fachlichen Kontexten*, S. 703-740. Berlin 2013.

Siever, Holger: *Übersetzungswissenschaft: Eine Einführung*. Tübingen 2022.

Tęcza, Zygmunt: *Zur Problematik der Festlegung von stilistisch relevanten Übersetzungseinheiten*. - In: M. Bobran (red.): *Językoznawstwo 2* (1995), 213-217.

Tęcza, Zygmunt: *Wenn ein Spiel 1:0 endet: Facetten translatorischer Insuffizienz*. In: G. Jaśkiewicz / Z. Tęcza (Hgg.): *Neophilologica Sandeciensia II*, S. 117-135. Nowy Sącz 2007.

Tęcza, Zygmunt: *Errare translatoris est? Übersetzerfehlern auf der Spur*. In: Z. Wawrzyniak / P. Bąk / M. Sieradzka (Hgg.): *Texte und Translation*, S. 281-296. Frankfurt/M. 2010.

Tęcza, Zygmunt: *O racji bytu tekstów poetyckich w uniwersyteckiej dydaktyce tłumaczeń – na przykładzie niemieckiej liryki czasu zjednoczenia*. W: *Studia Translatorica 10* (2019), S. 235-251.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej